

54. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 22. 9. 2022 - Državni svet RS je na [54. redni seji](#), ki je potekala 21. 9. 2022, med drugim obravnaval odgovor Vlade RS glede ocene ustavnosti Spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2022, s katerim se ne strinja in vztraja pri vseh argumentih glede protiustavnosti. DS RS je pripravil kar enajst različnih pobud in vprašanj, ki jih bodo posredovali pristojnim organom in obravnavali so tudi več poročil. DS RS pa se je seznanil tudi s prednostnimi nalogami, ki jih bo Češka republika izvedla med predsedovanjem Svetu Evropske unije.

Spremembe proračuna za leto 2022

Vlada RS je s sprejemom Spremembe proračuna za leto 2022 Državnemu svetu RS (v nadaljevanju: DS RS) enostransko znižala višino proračunskih sredstev, iz katerih se krijejo stroški izvrševanja njegovih nalog. To po mnenju DS RS predstavlja kršitev 2. in 3. člena Ustave RS. DS RS opozarja, da nerazumevanje Vlade RS in ministrstva za finance odločb Ustavnega sodišča RS vodi do začaranega kroga, ko nevladni proračunski uporabniki nimajo zagotovljenih zadostnih sredstev, bodisi za kadrovske okrepitve bodisi za zagotavljanje dodatnih prostorskih zmogljivosti ali zagotavljanje sredstev za svoje tekoče delovanje. S tem se iz leta v leto kopičijo zaostanki, zmanjšuje njihova zmožnost za hitro odzivanje na ravnanje Vlade RS in nenazadnje zmanjšuje njihova vloga v sistemu zavor in ravnovesij, predvsem njihova nadzorna funkcija v razmerju do Vlade RS.

DS RS zato vztraja pri vseh že podanih argumentih glede protiustavnosti Sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2022 in 3. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2022 in 2023, in sicer v delu, ki se nanaša na finančne načrte neodvisnih ustavnih organov (Državni svet, Ustavno sodišče, Računsko sodišče in Varuh človekovih pravic).

Pobuda za spremembe in dopolnitve Zakona o katastru nepremičnin

Državni svetnik Franci Rokavec je na Ministrstvo za okolje in prostor naslovil pobudo, naj urgentno pristopi k ustreznim spremembam in dopolnitvam Zakona o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21). Ta zakon, ki se je začel uporabljati 4. 4. 2022, je poleg novega informacijskega sistema prinesel tudi množico sprememb v načinu evidentiranja nepremičnin.

Geodetska podjetja in pisarne so bile na spremembe nepripravljene, ostali so brez prepotrebni izobraževanj in navodil, zato je delo povsem zastalo. Kasneje so se pojavile še težave, ki izhajajo iz spremenjenega zakona. Zato je bila Ministrstvu za okolje in prostor podan pobuda naj preuči težave, s katerimi se srečujejo občine in na katere opozarjajo tudi pooblaščen geodeti, odvetniki, notarji in sodišča, ter pripravi ustrezne spremembe ZKN.

Pobuda za zagotovitev zadostnega števila zdravstvenih delavcev v mreži zdravstvenega varstva na primarni ravni s poudarkom na Severnoprimorski razvojni regiji

Državna svetnika Bojan Režun in Tomaž Horvat sta Vladi RS ponovno zastavila vprašanja glede zagotavljanja zadostnega števila zdravstvenih delavcev v mreži zdravstvenega varstva na primarni ravni s poudarkom na Severnoprimorski razvojni regiji (specifično po zdravstvenih domovih Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin). Svetnika sta poudarila, da so razmere v regiji na področju zdravstvenega varstva na primarni ravni, ki omogoča prvi stik z zdravnikom za diagnosticiranje in zdravljenje bolezni, so iz dneva v dan bolj kritične.

Pobuda za zagotavljanje večje prometne varnosti

Državni svetnik Tomaž Horvat je na Ministrstvo za infrastrukturo in Direkcijo RS za infrastrukturo podal pobudo, da se za zagotavljanje večje prometne varnosti čim prej uredijo cestna povezava od krožišča Grgar proti centru Čepovana, od križišča Solkan obvoznica do krožišča Grgar ter od krožišča Grgar do Lokvi.

Z urejeno in varno prometno infrastrukturo se bo povečalo prometno dostopnost Trnovsko-Banjske planote oz. podeželja in s tem privlačnost tega območja tudi za mlajše generacije oz. spodbudilo poselitev podeželja. Ker je ustrezno urejena prometna infrastruktura pogoj za gospodarski razvoj, bo ureditev navedenih cestnih odsekov pripomogla tudi k izboljšanju kakovosti življenja prebivalcev Trnovsko-Banjske planote.

Pobuda za ustanovitev Varuha otrokovih pravic

Državni svetnik Tomaž Horvat je podal pobudo, da se s posebnim zakonom vzpostavi samostojno, avtonomno in neodvisno institucijo Varuha otrokovih pravic.

Nevladne organizacije v Sloveniji, ki delujejo na področju otrokovih pravic, namreč že leta opozarjajo, da Slovenija na navedenem področju še vedno ni udeležena mnogih priporočil mednarodnih organizacij. Še vedno ni razvitih učinkovitih in otrokom poznanih ter prijaznih pritožbenih poti, medtem ko Varuh človekovih pravic Republike Slovenije ne prejema pobud za obravnavo ali pritožb neposredno od otrok ali mladostnikov.

Pobuda za pripravo strategije vodooskrbe v Sloveniji

Državni svetnik Branko Tomažič pozval Vlado RS, naj pripravi dolgoročno strategijo in nacionalni program celovite vodooskrbe v Sloveniji, ki bo naslovila strateške usmeritve za prilagajanje podnebnim spremembam na način, da bo ves čas zagotovljena zadostna oskrba prebivalstva s pitno vodo ter vodooskrba za kmetijstvo in gospodarstvo.

Pobuda za nakupu letala za gašenje požarov

Državni svetnik Davorin Trčon je Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podal pobudi, naj čim prej pristopijo k nakupu letala za gašenje požarov in v okviru sanacije pogorelih gozdov na Krasu določijo večje površine za izvajanje ekstenzivne paše.

Prav tako pa je predlagal naj pripravijo zakonske rešitve in predloge spodbud proti zaraščanju prostora v bližini naselij.

Pobuda – javni razpis za sofinanciranje socialnovarstvenih programov za leto 2023

Državni svetnik Danijel Kastelic je Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podal pobudo, naj pri pripravi javnega razpisa za sofinanciranje socialnovarstvenih programov za leto 2023 izračuna stroškov dela za programe na področju bivalnih skupnosti za invalide ne pogojuje s številom zgolj tistih uporabnikov, ki niso upravičenci do osebne asistencije po Zakonu o osebni asistenci.

Javni razpis resda z ničemer neposredno ne omejuje izvajalcev socialnovarstvenih programov na področju bivalnih skupnosti za invalide, da v programe ne vključujejo tudi uporabnikov, ki imajo priznano pravico do osebne asistencije, a določba o tem, kdaj se stroški dela priznajo in kdaj ne (ki je odvisna od števila uporabnikov v programu, ki niso upravičenci do osebne asistencije), vseeno ustvarja precejšen pritisk na uporabnike oz. izvajalce.

Pobuda za pripravo zakonske rešitve za kritje razlike med tržno in regulirano ceno zemeljskega plina

Državni svetnik Mag. Igor Velov je Vladi RS podal pobudo, naj takoj pripravi zakonske rešitve za kritje razlike med tržno in regulirano ceno zemeljskega plina ter uredi nevzdržno finančno situacijo za dobavitelje zemeljskega plina. Opozoril je, da regulirana cena glede na uredbo velja eno leto od 1. 9. 2022 naprej, prevelitev razlike v tržni in regulirani ceni na dobavitelje ali prepozno povračilo razlike v ceni pa bo pomenilo zanesljiv propad dobaviteljev v zasebni lasti. Tudi v primeru, da bi država dobaviteljem povrnila razliko v ceni, bi bilo treba za stabilnost poslovanja dobaviteljev mesečno zagotavljati likvidnostna sredstva na podlagi nastalih stroškov nakupa zemeljskega plina. Trenutna ureditev oz. ukrepi Vlade silijo dobavitelje v umik s trga, s čimer se uničuje zdrava konkurenca. Končnim potrošnikom pa to prinaša le še višje stroške ogrevanja, kar pa je glede na trenutne cene zemeljskega plina nevzdržno.

Sedemindvajseto redno letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2021 s Poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o izvajanju nalog državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem protokolu h Konvenciji OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju za leto 2021

DS RS je poudaril pomen hitrega odzivanja Varuha na prejete pobude in podprl že večkrat dano priporočilo Varuha, da se vzpostavi neodvisno telo za spodbujanje, varovanje in spremljanje izvajanja Konvencije o pravicah invalidov.

Državni svet je opozoril tudi na nujnost hitrejšega sprejema Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nad ženskami. Spodbudno pa je, da se je s pomočjo Državnega sveta uresničilo priporočilo Varuha in se je dvignila starostna meja, do katere je eden od staršev, ki sobiva z otrokom v bolnišnici ali zdravilišču, upravičen do

nadomestila za čas zadržanja od dela. To pravico imajo zdaj starši do vključno 14. leta starosti otroka, v nekaterih primerih tudi dlje, medtem ko je bila prej starostna meja 5 let.

Enaindvajseto poročilo o državnih pomočeh v Sloveniji za leta 2017, 2018, 2019 in 2020

DS RS se je seznanil s poročilom o državnih pomočeh v Sloveniji od leta 2017 do 2020, pri čemer so izpostavili, da bi dajalci pomoči morali bolj sistematično spremljati uspešnost na osnovi jasno določenih ciljev in kazalnikov za merjenje učinkov ter natančneje poročati o vsebini in učinkih porabe sredstev. Zato je po mnenju DS RS potrebna posodobitev ureditve dodeljevanja državnih pomoči, ki bo zagotavljala večjo merljivost in učinkovito kontrolo državnih pomoči.

Poročilo o delovanju Fiskalnega sveta za leto 2021

Na poročilo o delovanju Fiskalnega sveta za leto 2021 DS RS ni imel večjih pripomb in se je z njim seznanil, prav tako kot s poročilom o delu Računskega sodišča v letu 2021. Pri tem je opozoril na potrebo po podrobnejši predstavitvi nekaterih tem, kot je na primer vprašanje transparentnosti skupnega javnega naročanja zdravil preko lekarniške zbornice, ki so zanimive tudi za širšo javnost in se dotikajo različnih problematik. Državni svet je opozoril tudi na potrebo po podrobnejši razlagi osnove za izračun nadomestila za bolniško odsotnost od dela, saj ni povsem jasno, kako jo Zavod za zdravstveno zavarovanje obračunava.

Revizijsko poročilo Računskega sodišča RS – Pravilnost poslovanja Državnega sveta

DS RS se je seznanil z revizijskim poročilom Računskega sodišča glede pravilnosti poslovanja Državnega sveta, ki je izdalo mnenje s pridržkom, in sprejeli spremembe Finančnega načrta Državnega sveta.

Imenovanje predstavnika Državnega sveta RS v Statistični sosvet za regionalne statistike

DS RS je imenoval svojega predstavnika v Statistični sosvet za regionalne statistike, in sicer je to postal Oskar Komac, nadomestni predstavnik pa Bogomir Vnučec.

* * *